

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg
Christiansborg

4. september 2020

Svar på Social og Indenrigsudvalgets spørgsmål nr. 608 (SOU alm. del) af 1. juli 2020 stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF)

Spørgsmål

Hvordan sikrer ministeren: - At hjemløse kan tilgå post fra myndighederne, når de hverken har fast adresse eller e-boks? - At en hjemløs kan tilgå sin e-boks, hvis kommunen eller andre myndigheder beslaglægger vedkommendes computer? - At CPR-registeret registrerer hjemløse? Kan og må man registrere en hjemløs, der bor i en skov, eller har fået lov til at opføre et telt på en mark? - At hjemløse har muligheden for at stemme til valg? - At vi ikke taber en masse personer uden de store ressourcer, fordi vi er overgået til den digitale tidsalder?

Svar

Digitaliseringen af den offentlige sektor har gjort mange ting lettere for borgerne. Dette gælder også hjemløse borgere, der har gavn af digitaliseringen, fordi posten er digital og derfor ikke afhængig af en fast bopælsadresse. Der er dog stadig borgere, herunder hjemløse, som har svært ved at kommunikere digitalt med den offentlige sektor. For at understøtte disse borgere er der brug for en særlig indsats.

Regeringen, KL og Danske Regioner er i Økonomiaftalen for 2021 derfor også blevet enige om at afsætte midler til det fortsatte arbejde med digital inklusion – herunder arbejdet med de ikke-digitale borgere. Indsatsen for mindre ressourcestærke borgere er således en prioriteret opgave for regeringen.

For de øvrige, konkrete spørgsmål til hjemløses retstilstand, har jeg bedt henholdsvis Digitaliseringsstyrelsen og Social- og Indenrigsministeriet om bidrag. Digitaliseringsstyrelsen oplyser:

”Som det følger af *Bekendtgørelse af lov om Digital Post fra offentlige afsendere* § 3, stk. 1, nr. 5, kan man fritages fra at modtage digital post fra det offentlige, hvis man ikke længere er registreret med fast bopæl eller fast opholdssted i Danmark. Borgere, som er hjemløse, er således omfattet af denne fritagelsesgrund og kan dermed selv vælge, om de vil modtage fysisk eller digital post fra det offentlige.

Såfremt man som hjemløs modtager digital post og ikke selv ejer en computer, kan man på de fleste kommunale borgerservicecentre og offentlig biblioteker benytte offentligt tilgængelige computere. Dette gælder også, hvis kommunen eller andre myndigheder har beslaglagt borgerens egen computer.”

Social- og Indenrigsministeriet oplyser:

”Reglerne om bopælsregistrering i Det Centrale Personregister (CPR) er fastlagt i CPR-loven. Det er et grundlæggende formål med CPR, at enhver bopælsregistreres på den adresse, hvor vedkommende faktisk bor eller opholder sig.

Det er kommunerne, der er ansvarlige for bopælsregistrering af personer i CPR efter de nærmere regler herom i CPR-lovens kapitel 3. Principperne for bopælsregistreringen repræsenterer en trinfølge. Efter CPR-lovens § 6, stk. 1, 1. pkt., skal kommunalbestyrelsen således i CPR registrere enhver på dennes bopæl i kommunen. Efter CPR-lovens § 6, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen registrere den, der ingen bopæl har, på vedkommendes faste opholdssted i kommunen uanset dets karakter.

I Social- og Indenrigsministeriets vejledning nr. 9273 af 14. juni 2013 om folkeregistrering er anført, at med udtrykket ”fast opholdssted” sigtes til et sted, som den pågældende ikke benytter som et egentligt hjem, men hvor vedkommende i en vis periode overnatter og kan træffes. Dette gælder f.eks. hospitaler, institutioner og krisecentre.

Den hidtidige bopælskommune skal fortsat have registreret den, der intet fast opholdssted har, men kommunalbestyrelsen skal efter CPR-lovens § 6, stk. 4, registrere den pågældende som fraflyttet den tidligere adresse. I disse tilfælde registreres den pågældende som værende uden fast bopæl i kommunen. Det vil f.eks. være relevant i forhold til personer, som er hjemløse.

Efter CPR-lovens § 6, stk. 5, skal den hidtidige bopælskommune registrere den, der resultatløst er eftersøgt, som forsvundet, indtil vedkommende er fundet eller har givet sig til kende. En person kan give sig til kende på forskellige måder, f.eks. ved at møde op hos en myndighed eller ved at skrive til en myndighed. I så fald skal registreringen som forsvundet slettes.

Det bemærkes, at CPR-loven ikke regulerer forhold vedrørende modtagelse eller forsendelse af post.

Vedrørende hjemløses adgang til at stemme ved valg kan det oplyses, at vælgere, der på 15.-dagen før valgdagen er uden fast opholdssted og dermed hjemløse, vil være registreret i CPR i deres hidtidige bopælskommuner under vejkode større end 9900. Disse vælgere bliver automatisk optaget på valglisten i den hidtidige bopælskommune.

Hjemløse mister således ikke valgretten som følge af den manglende adresse. Hjemløse uden en postadresse får ikke tilsendt valgkort, men kan ved henvendelse til bopælskommunen få udleveret valgkort og få oplysning om, hvilket valgsted de tilhører.”

Som det følger af ovenstående bidrag fra henholdsvis Digitaliseringsstyrelsen og Social- og Indenrigsministeriet kan borgere, som er hjemløse, selv vælge, om de vil modtage fysisk eller digital post fra det offentlige. Såfremt man vælger, at fritages fra at modtage posten digitalt, og ikke har bopæl eller fast ophold i Danmark, skal borgeren angive en adresse, til et værested, familiemedlem eller lignende, til modtagelse af brevpost. Endvidere har man fortsat mulighed for at stemme til valg, selv om man er uden fast bopæl.

Digitaliseringsstyrelsen arbejder i regi af Økonomaftale 2021 videre med den digitale inklusion, herunder for de ikke-digitale borgere, i samarbejde med KL og Danske Regioner.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister